

## STICHTING ECHELON

Financieel jaarverslag:

Balans per 31 december 2018.

<b>Activa:</b>	<b>31-12-2018</b>	<b>31-12-2017</b>
<b>Vorderingen en voorraad::</b>		
Voorraad leermiddelen	€ 6.306,00	€ 6.550,00
Debiteuren en te ontvangen posten	€ 1.695,00	€ 1.571,00
Omzetbelasting	€ 19,00	€ -
Te ontvangen posten	€ -	€ -
<b>Totaal van de vorderingen en voorraden:</b>	<b>€ 8.020,00</b>	<b>€ 8.121,00</b>
<b>Liquide middelen:</b>		
Kas	€ -	€ -
ING Bank	€ 654,00	€ 209,00
ASN Bank	€ 7.162,00	€ 7.650,00
<b>Totaal van de liquide middelen:</b>	<b>€ 7.816,00</b>	<b>€ 7.859,00</b>
<b>Totaal Activa:</b>	<b>€ 15.836,00</b>	<b>€ 15.980,00</b>
<b>Passiva:</b>		
<b>Eigen vermogen:</b>		
Eigen vermogen	€ 15.951,00	€ 15.536,00
Resultaat lopend jaar	€ -1.103,00	€ 415,00
Algemene reserve	€ -	€ -
<b>Totaal eigen vermogen:</b>	<b>€ 14.848,00</b>	<b>€ 15.951,00</b>
<b>Schulden:</b>		
Crediteuren	€ -	€ -
Nog te betalen kosten	€ 988,00	€ 29,00
Leningen	€ -	€ -
Omzetbelasting	€ -	€ -
<b>Totaal schulden:</b>	<b>€ 988,00</b>	<b>€ 29,00</b>
<b>Totaal Passiva:</b>	<b>€ 15.836,00</b>	<b>€ 15.980,00</b>



## **JAARVERSLAG 2018**

### **STICHTING ECHELON**

- 1. Doelstelling**
- 2. Bestuur**
- 3. Ambassadeurs**
- 4. Comité van Aanbeveling**
- 5. Boeken**
- 6. Professionalisering**
- 7. Lezingenaanbod**
- 8. Website**
- 9. Financieel jaarverslag**
  - Balans
  - Resultatenrekening

### **ANBI**

De stichting is door de belastingdienst erkend als algemeen nut beogende instelling (ANBI) (fiscaalnummer 8056.46.383). De bestuursleden zijn vrijwilligers die uiteraard geen beloning ontvangen voor hun werkzaamheden.

De Stichting Echelon is gevestigd op Oudegracht 26-D, 1811 CL Alkmaar  
Tel. 072 561 8364 / 06 5379 8520

## 1. Doelstelling Echelon

Ons ideaal is dat in elke klas in Nederland op veilige manier gesprekken over levensvragen plaatsvinden. Niet alleen op het voorgeschreven moment, maar ook als er zich iets existentieels voor doet voor een kind of in de samenleving.

Wij willen dat leerkrachten in het basisonderwijs het gesprek over levensvragen met een flinke bagage op het gebied van levensbeschouwing kunnen voeren onder het motto: 'Echelon maakt werk van een betekenisvolle school'

Belangrijkste hulpmiddel voor kinderen om te oefenen in levensbeschouwelijk denken zijn verhalen. De school moet worden gezien als een centrum voor gemeenschapsvorming, de onderwijskracht is daarvan de motor. Alle scholen, ook openbare scholen hebben een identiteit. Er actief mee bezig zijn verhoogt de kwaliteit van de school.

Dat betekent dat Echelon zich in eerste instantie richt op de leerkracht en verder op het team, de directie en de ouders. Een tweede spoor is te bevorderen dat schoolleiding en schoolbesturen zich buigen over de identiteit van de school. Dat gaat vaak samen met het bewust creëren van ruimte en professionaliteit op het gebied van levensbeschouwelijke communicatie.

Echelon is een onafhankelijke stichting die onderwijsprojecten en leermiddelen voor levensbeschouwing, communicatie en identiteitsontwikkeling maakt en uitgeeft. Daarbij wordt uitgegaan van de realiteit van onze huidige en op velerlei wijze complexe maatschappij. Levensbeschouwelijke communicatie krijgt vorm en inhoud door een open dialoog tussen alle betrokkenen. Het lesmateriaal biedt kinderen de mogelijkheid zich in onze samenleving te ontwikkelen tot volwaardige en verantwoordelijke deelnemers. In dit leerproces staat de beleving van het individuele kind centraal.

De middelen die Echelon aanwendt zijn het maken van handboeken en blauwdrukken voor levensbeschouwelijke communicatie en het verzorgen van professionaliseringscursussen. Onze meest recente boek is 'Geestelijke stromingen geven' en verder 'In Goede Handen' en 'Verhalen die er toe doen'.

Er is een sterk verband tussen de verschillende boeken. 'In Goede Handen' bevat goede achtergrondinformatie bij 'Geestelijke stromingen geven'. Waar 'In Goede Handen' onder andere basis- en achtergrondinformatie bevat over de zes levensvragen, gaat 'Verhalen die ertoe doen' vooral in op de praktische profilering van scholen en de rol en de plaats die de levensbeschouwelijke traditie en vorming hierbij heeft. Daarbij komen de rol van de leerkracht, tradities en verhalen aan de orde evenals de uiteenlopende mogelijkheden en instrumenten die men ter beschikking heeft. Ook bevat het boek vele voorbeelden en praktische tips voor de studenten en leerkrachten.

## 2. Bestuur

Het bestuur bestond in 2018 uit Kees Waagmeester (voorzitter), Jan Hendriksen (penningmeester), Jurgen Marechal (bestuurslid), Jos van Remundt en Ineke Struijk vervulden de taak van deskundigheidsbevordering.

Kees Waagmeester (voorzitter) trad per 12-02-2018 af.

De functie van voorzitter werd vanaf deze datum bekleed door Berthilde Wolters.

Ineke Struijk heeft haar taak van deskundigheidsbevordering in 2018 neergelegd.

Jurgen Marechal trad in 2018 toe als bestuurslid maar heeft in het zelfde jaar om persoonlijke redenen zijn bestuursfunctie neergelegd.

De functies van Ineke Stuijk (deskundigheidsbevordering) en van Jurgen Marechal (bestuurslid) werden in 2018 niet vervangen.

Naast de veelvuldige digitale contacten in het bestuur, vergaderde het in 2018 zes maal op de maandagen en met het team van begeleiders twee maal op een vrijdagmiddag in mei en september.

## 3. Ambassadeurs

Er is een netwerk van mensen die zich door hun specialiteit in en/of betrokkenheid bij levensbeschouwelijke communicatie in het basisonderwijs verbonden voelen met Echelon. In hun omgeving treden zij op als ambassadeur van het gedachtegoed en het aanbod van Echelon:

Marc Brinkhuis	Tamara Sijlbing
Johan Bond	Talytha Schothuis-Logtenberg
Nikki van Dijk	Sanne Schaafsma
Sytske Blaauw	Manon Toonen
Carlijn van Bosheide	

## 4. Comité van Aanbeveling

Het Comité van Aanbeveling bestond ook in 2018 uit:

Roger van Boxtel	Awraham Soetendorp
Mohammed Cheppih	Rik Torfs
Andrée van Es	Manon Uphoff
Gerda Havertong	Marjoleine de Vos
Lydia Rood	Herman Wijffels

## 5. Boeken

### a. Geestelijke stromingen geven.

Met de Koninklijke uitgeverij Van Gorcum geven wij het leerboek ‘Geestelijke stromingen geven’ uit, geschreven door Jos van Remundt (auteur) en Marleen Boon-Jansen (coauteur en eindredacteur) en Charlotte Bruijn (illustraties).

De behoefte aan gedegen kennis over geestelijke stromingen wordt in de maatschappij sterk gevoeld, des te meer in het onderwijs. De doelstelling van Echelon gaat vanouds verder: wij zetten ons in voor zinvolle gesprekken over levensvragen in de klas (levensbeschouwelijke communicatie). In dit boek zijn beide dan ook heel praktisch gekoppeld: kennis en verdieping.

Met de eisen die aan pabo’s en scholen worden gesteld om Geestelijke stromingen aantoonbaar in het lesprogramma op te nemen, is de noodzaak van dit leerboek groot. De meerwaarde die Echelon aan cognitieve inhoud toevoegt is het leren communiceren tussen leerkracht en leerlingen onderling over levensvragen. Dit ‘handelsmerk’ van Echelon komt duidelijk in dit boek tot uitdrukking.

Het boek is opgebouwd aan de hand van zes levensvragen, zoals ‘Wie is de mens’ en ‘Wat is goed en kwaad’. Iedere vraag wordt belicht volgens dezelfde structuur:

Waarom? (over inhoud en nut van levensvragen), Daarom! (met kennis en achtergronden over levensvragen) en Doen! (hoe je levensvragen in je lessen kunt verwerken)

### b. In Goede Handen

In het verlengde van ‘Geestelijke stromingen geven’ geven wij het succesvolle handboek voor levensbeschouwelijke communicatie en identiteit ‘In Goede Handen’ uit (tweede druk), eveneens met uitgeverij Van Gorcum.

### c. Verhalen die ertoe doen

‘Verhalen die ertoe doen’ (uitgegeven met uitgeverij Eburon) is het eerste volwaardige basisboek over de identiteit van de school en hoe om te gaan met levensvragen. Het is geschreven voor gebruik op pabo’s en voor individuele leerkrachten. Een (verdiepend) basisboek voor bijvoorbeeld een identiteitscoördinator op de basisschool. Zowel de theorie achter de identiteit en levensvragen als ook de praktische omschrijving komt aan de orde. Het boek behandelt de hele achtergrond van traditie en levensvragen en ondersteunt dit met vele voorbeelden, afbeeldingen en teksten. De aangeleverde formats geven de mogelijkheid de identiteit van de school te omschrijven en in te vullen;

### d. ‘De Vleugels van de Tijd’

‘De Vleugels van de Tijd’ (dagopeningen, actieve pluriformiteit) is onmisbaar voor iedereen die met groepen kinderen wil werken aan de onderlinge herkenbaarheid en de sociale binding. Het uitgangspunt van dit boek is dat elke school in de praktijk te maken heeft met leerlingen die verschillende culturele achtergronden hebben. Het boek levert een bijdrage aan de

normen- en waardenontwikkeling van de kinderen, maar stimuleert vooral ook hun creativiteit.

#### e. Emotionele vorming

Ten behoeve van emotionele vorming beschikken we over twee boeken: 'Uitstekend goed' bevat sociale vaardigheidslessen met drama voor de middenbouw van de basisschool. 'Ik kon mijn adem niet ademen' bevat dramalessen over emoties voor de middenbouw van de basisscholen.

#### f. Burgerschap

In samenwerking met uitgeverij Boom is een nieuwe pabo boek uitgekomen: INLEIDING IDENTITEIT EN BURGERSCHAP. Deze handboek 'inleiding identiteit en burgerschap' maakt duidelijk hoe men de verschillen en overeenkomsten binnen het onderwijs weer bespreekbaar gemaakt kan worden en dat kan weer leiden tot nieuwe keuzes en perspectieven. Deze uitgave is op 18 april bij uitgeverij Boom in Amsterdam gepresenteerd.

Naar aanleiding van deze uitgave is in de maand juni een studiedag geweest voor een aantal docenten van verschillende OMO scholen in Brabant. Zij hebben, volgens hun zeggen genoten van onze inbreng en velen zijn geïnspireerd geraakt. Onderwerpen als 'postmodernisme', 'filosofische stromingen', 'burgerschap' 'kwamen uitgebreid aan de orde. De onderwerpen waren ook herkenbaar voor de docenten die te maken hebben met groepen van leerlingen met verschillende sociale en etnische achtergronden. Er werden hen handvatten aangereikt om in gesprek te raken en te blijven over complexe en controversiële maatschappelijke en sociale thema's die de kern raken van onze democratie en onze manier van samenleven

## 6. Professionalisering

Het programma voor professionalisering en deskundigheidsbevordering voor leerkrachten in het basisonderwijs, directies/besturen in het basisonderwijs, ouders in het basisonderwijs (zoals vertegenwoordigt in MR of OR) en studenten van de PABO is ook in 2018 voortgezet. Het programma bevat:

Een opleiding Identiteitscoördinator

Een cursus implementatie Geestelijke stromingen geven

Bezinningsdag(en) identiteit

Echelon beschikt over een team waarin ieder teamlid een eigen achtergrond, kennis en specialiteit heeft. Door kennis en ervaring regelmatig met elkaar te delen, blijft het team als geheel steeds 'bij de tijd'. Bij het aantrekken van teamleden kiest Echelon bewust voor personen met een opleiding en ervaring in de pedagogiek, didactiek en levensbeschouwelijke communicatie die daarnaast gespecialiseerd kunnen zijn in menswetenschappen, theologie/ religiewetenschappen.

De teamleden zijn:

Wanita Adjiembaks

Marleen Boon-Jansen

Kirsten van Dijk-Smit

Layla Hacene

Myrthe Kelder

Jos van Remundt

Ineke Struijk (teruggetrokken in 2018)

Hun profielen zijn gepubliceerd op de website van Echelon.

Echelon was gedurende 2018 ingeschreven in het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs waarmee Echelon voldoet aan de Kwaliteitscode voor Opleidingsinstellingen voor Kort Beroepsonderwijs.



De algemene voorwaarden van het professionaliseringsprogramma zijn opgesteld en staan gepubliceerd op de website van Echelon.

## 7. Lezingenaanbod

Over de vele Echelon-onderwerpen bieden we lezingen aan ten behoeve van schoolteams, ouders en schooldirectie(s).

De lezingen worden gegeven door leden van het Echelonteam en zijn gratis. Alleen voor reiskosten en eventuele verblijfskosten vragen wij een vergoeding. Een overzicht:

- **Bijbel en Koran** door Layla Hacene en Jos van Remundt
- **De zes levensvragen op school** door Marleen Boon-Jansen, Kirsten van Dijk-Smit of Jos van Remundt
- **Levensbeschouwelijke communicatie op school** door Marleen Boon-Jansen, Kirsten van Dijk-Smit of Jos van Remundt
- **Hoe implementeer ik levensbeschouwing in mijn schoolplan** door Jos van Remundt
- **Geestelijke stromingen** door Marleen Boon-Jansen, Kirsten van Dijk-Smit of Jos van Remundt
- **Preventie om pesten zoveel mogelijk tegen te gaan** door Jos van Remundt

- **Moelijke momenten op school: rouw, scheiding, verhuizen...** door Jos van Remundt
- **Botsende waarden op school** door Wanita Adjiembaks, Layla Hacene of Jos van Remundt
- **De neuzen dezelfde kant op , over een goed schoolklimaat** door Jos van Remundt
- **Informatie over de islam** door Layla Hacene
- **Informatie over het christendom** door Jos van Remundt
- **Informatie over het hindoeïsme** door Wanita Adjiembaks

## **8. Website Stichting Echelon .nl**

De website is op regelmatige basis onderhouden en aangevuld. Het aanbod van Echelon staat centraal (professionalisering, boeken, werken met verhalen, dagopeningen, grote thema's).

Nieuw is de rubriek Ter Inspiratie waarin columns worden gepubliceerd uit de praktijk van het werk van Echelon.

## **9. Financieel jaarverslag 2018 zie bijlage/**